

**Het Contactcomité van Organisaties voor Jeugdzorg vzw i.s.m. Faculteit
Psychologie en Pedagogische Wetenschappen Universiteit Gent**

nodigt u uit tot deelname aan de studievoormiddag

Verontrusting over preventie in de jeugdzorg

**Vrijdag 6 december 2013
Auditorium A, Henri Dunantlaan 1, 9000 Gent**

De ontwikkeling naar een integrale jeugdhulp wordt in belangrijke mate gezien als een ontwikkeling naar een meer vraaggestuurde, emancipatorische, krachtgerichte zorg voor jongeren en hun gezin. Tezelfdertijd zien we dat een belangrijke grondslag van de interventies ligt in een preventieve logica: het vermijden van meer intensieve hulp. Beide logica's zijn niet evident te verzoenen. Bovendien kadert de preventieve logica dan nog eens in een ruimere maatschappelijke logica, gericht op vroeginterventie en probleembeheersing. Daarbij komen meer maatschappelijk georiënteerde vormen van preventie dan weer onder druk te staan. Enerzijds wordt wel het belang van preventie benadrukt, maar anderzijds verdwijnt met het opheffen van de preventiecellen en de Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning de specifieke deskundigheid inzake het ontwikkelen van algemene preventie, die mogelijk ook als een buffer kon dienen voor de meer enge preventiebenaderingen die nu worden ontwikkeld. Met andere woorden: er is iets aan het gebeuren, maar wat precies? Tijd dus voor een debat, waarbij we enkele deskundigen uitnodigen om zowel in te gaan op de specifieke rol en evolutie van de preventie binnen de jeugdzorg, als op de ruimere ontwikkelingen waarbinnen het preventiedebat actueel gestalte krijgt.

Programma

9:00 Onthaal met koffie en thee

09.30 Welkomstwoord
Rudi Roose, voorzitter Contactcomité

09.45 **'AND NOW FOR SOMETHING COMPLETELY DIFFERENT':
JEUGDZORG ZONDER PREVENTIE!**
Frank Myny & John Decoene

De overheden hebben een gedifferentieerde aanpak als het gaat over preventie ten aanzien van jongeren. Preventie is hier te begrijpen als pogingen van de overheden om het gedrag van jongeren te beïnvloeden in een meer gewenste richting. Het gaat onder andere over het promoten van een meer gezonde levenswijze, het bevorderen van sociale vaardigheden, het vertonen van aangepast gedrag in de publieke ruimte, etc... Gezien de zeer verschillende uitgangspunten en intenties van de diverse overheden toont de preventiepraktijk dan ook een brede waaier aan interventies. De jeugdzorg en in vroegere benamingen de jeugdbescherming, heeft sedert 1965 een traditie opgebouwd als speler op dat veld. Vooral het voorkomen van onveilige, ongezonde, problematische opvoedingssituaties stond hierbij centraal. De preventie in de jeugdzorg concentreerde zich rond opvoeding in de brede zin, niet enkel in het gezin, maar ook op school, in het jeugdwerk, in de buurt,... vanuit de centrale bekommernis om de zwakste groepen beter te laten aansluiten bij het bestaande opvoedingsaanbod. Vanaf 2007 werd deze opdracht anders gekaderd: als opvoedingsondersteuning. In 2012 werd deze invulling stopgezet én verdween ook de preventieve rol van het Agentschap Jongerenwelzijn. Wat betekent dit voor de hulpverlening van het Agentschap Jongerenwelzijn, voor de diensten en organisaties die partners waren voor het Agentschap en heeft dat gevolgen voor de opvoedingssituatie van kinderen en jongeren?

10:15 **NEUROTIEK OF DE VERLEIDING VAN HET HERSENONDERZOEK**
Michel Vandenbroeck

In een logica van preventie lijkt het hersenonderzoek in het kinder- en jeugdwerk aan een steile opmars bezig. Op studiedagen zien we zielige foto's van verschrompelde hersenen in powerpoints verschijnen en om de week citeert wel iemand de conclusie van Nobelprijswinnaar economie Heckman, die op basis van hersenonderzoek zegt dat het rendabel is om in jonge kinderen te investeren, want zij zijn het menselijk kapitaal van morgen. We houden deze opmars van de neurowetenschappen kritisch tegen het licht en voeren aan dat er zowel methodologische, pedagogische als politiek bezwaren zijn om dit neuro-verhaal klakkeloos te (re)produceren.

10:45 Pauze

11.00 **KIND ALS GEVAAR:
DE NIEUWE PREVENTIE EN CRIMINALISERING VAN GEDRAG**
Stefaan Pleysier

Vertrekkende van een tijdsdiagnose van onze laatmoderne maatschappij staan we in deze presentatie stil bij enkele fundamentele en ingrijpende veranderingen in de maatschappelijke bejegening ten aanzien van (het gedrag van) kinderen en jongeren in onze samenleving. Deze veranderingen leiden, op het domein van de criminaliteitsbestrijding en veiligheidszorg, tot een nieuwe vorm van preventie – 'prepressie' – en een doorgedreven criminalisering van gedrag. Het gedrag van kinderen en jongeren, met name in de publieke ruimte, wordt in onze samenleving in toenemende mate geproblematiseerd, en illustreert een accentverschuiving tussen een eerder welzijnsgeoriënteerde beschermingsgedachte en een logica gericht op veiligheid, controle, beheersing en voorzorg. Het precaire evenwicht tussen het beeld van, enerzijds, 'youth at risk' en, anderzijds, 'youth as risk', lijkt in het huidige tijdsgewricht meer dan voorheen onder druk te staan. Het onderzoek naar het problematisch en geproblematiseerd gedrag van kinderen en jongeren kan in de toekomst niet voorbijgaan aan de observaties en reflecties die in deze bijdrage aan bod komen.

11.30 Discussie

12.00 Afsluitende broodjeslunch

Over de sprekers

Frank Myny is Vlaams Coördinator Opvoedingsondersteuning van het Team West-Vlaanderen (agentschap Jongerenwelzijn) en zal vanaf 1 januari 2013 een signaal- en brugfunctie vervullen.

John Decoene is verantwoordelijke voor het team Vlaamse Coördinatoren Opvoedingsondersteuning West-Vlaanderen (Agentschap Jongerenwelzijn) en wordt VTO-verantwoordelijke West-Vlaanderen vanaf 1 januari 2013

Michel Vandebroeck is docent Gezinspedagogiek aan de Vakgroep Sociale Agogiek van de Universiteit Gent. Hij is ook verbonden aan het VLAS, het Vlaams Armoede Steunpunt, waar hij een onderzoeksproject inzake kinderarmoede leidt, samen met Griet Roets en Tineke Schiettecat.

Stefaan Pleysier is docent jeugdcriminologie en methoden van onderzoek aan de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de KU Leuven en coördineert, samen met Johan Put, de Onderzoekslijn Jeugdcriminologie van het Leuven Instituut voor Criminologie (LINC).

Inschrijven?

Prijs: 15 euro.

Inbegrepen is deelname, koffie/thee en broodjeslunch. Voor betalende individuele leden van het Contactcomité van Organisaties voor Jeugdzorg is de studiedag gratis. Van organisaties met lidmaatschap kunnen 5 medewerkers aan verminderd tarief deelnemen.

U kunt zich inschrijven door ten laatste op **29 november 2013** de onderstaande gegevens op te sturen of te mailen naar Tina Garré.

Adres: Universiteit Gent, Faculteit Psychologie en Pedagogische wetenschappen, Vakgroep Sociale Agogiek, Henri Dunantlaan 2, 9000 Gent

E-mail: tina.garre@ugent.be

- Naam en voornaam:
- Organisatie:
- Functie:
- Adres:
- Tel:
- E-mail:
- Lidmaatschap Contactcomité:
 - Ja/nee
 - Individueel/institutioneel

De inschrijving is pas definitief na storting van het inschrijvingsgeld op rekeningnummer BE39 0012 1608 1219 met vermelding **naam + studiedag verontrusting over preventie**.

Meer informatie

Tina Garré (tina.garre@ugent.be), Tineke Schiettecat (tineke.schiettecat@ugent.be) of Rudi Roose (rudi.roose@ugent.be)